

Memorandwm Esboniadol ar gyfer Rheoliadau Diogelu Iechyd (Coronafeirws, Teithio Rhyngwladol ac Atebolrwydd Gweithredwyr) (Cymru) (Diwygio) 2021

Lluniwyd y Memorandwm Esboniadol hwn gan Lywodraeth Cymru ac fe'i gosodir gerbron Senedd Cymru ar y cyd â'r is-ddeddfwriaeth uchod ac yn unol â Rheol Sefydlog 27.1.

Datganiad y Gweinidog

Yn fy marn i, mae'r Memorandwm Esboniadol hwn yn rhoi darlun teg a rhesymol o effaith ddisgwyliedig Rheoliadau Diogelu Iechyd (Coronafeirws, Teithio Rhyngwladol ac Atebolrwydd Gweithredwyr) (Cymru) (Diwygio) 2021.

Vaughan Gething
Y Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol

12 Mawrth 2021

1. Disgrifiad

Mae'r Rheoliadau hyn yn diwygio:

- Rheoliadau Diogelu Iechyd (Coronafeirws, Teithio Rhyngwladol) (Cymru) 2020 (“y Rheoliadau Teithio Rhyngwladol”),
- Rheoliadau Diogelu Iechyd (Coronafeirws, Teithio Rhyngwladol, Profion cyn Ymadael ac Atebolrwydd Gweithredwyr) (Cymru) (Diwygio) 2021 (“y Rheoliadau Atebolrwydd Gweithredwyr”) a
- Rheoliadau Diogelu Iechyd (Coronafeirws, Teithio Rhyngwladol) (Cymru) (Diwygio) (Rhif 3) 2021 (“Rheoliadau Rhif 3”).

2. Materion o ddiddordeb arbennig i'r Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad

Yn dod i rym

Yn unol ag adran 11A(4) o Ddeddf Offerynnau Statudol 1946, hysbyswyd y Llywydd nad yw'r Rheoliadau yn cydymffurfio â'r confensiwn 21 o ddiwrnodau. Mae hyn yn angenrheidiol oherwydd y risg a berir mewn perthynas â'r coronafeirws ac yn enwedig straeniau sy'n amrywiolyn o'r feirws hwnnw, gan deithwyr sy'n teithio i'r DU. Mae'r newidiadau a wneir gan y Rheoliadau hyn yn parhau â'r ymagwedd gyffredin ar draws y pedair gwlad mewn perthynas â theithio rhyngwladol, ac yn sicrhau bod y cysondeb â Lloegr a'r gwledydd eraill yn parhau.

Y Confensiwn Ewropeaidd ar Hawliau Dynol

Nid yw'r diwygiadau yn y Rheoliadau hyn yn newid y ffaith bod y Rheoliadau Teithio Rhyngwladol yn cyffwrdd â hawliau unigol o dan Ddeddf Hawliau Dynol 1998 a'r Confensiwn Ewropeaidd ar Hawliau Dynol; mae'r Llywodraeth o'r farn y gellir eu cyfiawnhau at ddiben atal lledaeniad clefydau heintus a/neu y caniateir ymyriad ar y sail ei fod yn anelu at gyflawni nod dilys, sef diogelu iechyd y cyhoedd. Mae'r Llywodraeth o'r farn hefyd eu bod yn gymesur.

3. Y cefndir deddfwriaethol

Mae Deddf Iechyd y Cyhoedd (Rheoli Clefydau) 1984 (“Deddf 1984”), a rheoliadau a wnaed oddi tani, yn darparu fframwaith deddfwriaethol ar gyfer diogelu iechyd yng Nghymru a Lloegr. Gwneir y Rheoliadau drwy ddibynnu ar y pwerau yn adrannau 45B, 45F(2) a 45P(2) o Ddeddf 1984. Mae'r Memorandwm Esboniadol ar gyfer y Rheoliadau Teithio Rhyngwladol yn rhoi rhagor o wybodaeth am y pwerau hyn.

4. Diben y ddeddfwriaeth a'r effaith y bwriedir iddi ei chael

Gwnaed y Rheoliadau Teithio Rhyngwladol ar 5 Mehefin 2020 a daethant i rym ar 8 Mehefin 2020 mewn ymateb i'r bygythiad difrifol ac uniongyrchol i iechyd y cyhoedd a berir gan fynychder a lledaeniad syndrom anadlol aciwt difrifol coronafeirws 2 (SARS-CoV-2).

Mae'r Rheoliadau Teithio Rhyngwladol yn cael eu hadolygu'n rheolaidd, ac ar 18 Ionawr cafodd y coridorau teithio eu hatal. Nid yw'r trefniadau presennol ar gyfer teithio o fewn yr Ardal Deithio Gyffredin (y DU, Iwerddon, Ynys Manaw ac Ynysoedd y Sianel) wedi newid, felly caniateir teithio heb ynysu o hyd.

O 15 Chwefror ymlaen, cyflwynodd Llywodraeth y DU gyfundrefn cwarantîn wedi'i reoli ar gyfer y rhai sy'n cyrraedd Lloegr o wledydd ar y rhestr goch. Dynodwyd 5 porth mynediad yn Lloegr ar gyfer teithwyr o'r fath y mae'n ofynnol iddynt gwblhau cyfnod cwarantîn wedi'i reoli mewn gwesty. Mae nifer cyfyngedig o eithriadau ar gyfer categorïau, megis diplomyddion, personél y lluoedd arfog a chlodwyr.

O 15 Chwefror ymlaen, cyflwynodd Llywodraeth Cymru waharddiad ar deithwyr sy'n cyrraedd Cymru os ydynt wedi bod i wlad ar y rhestr goch yn y 10 diwrnod blaenorol. Rhaid iddynt gyrraedd yn un o'r pyrth mynediad dynodedig yn Lloegr (neu'r Alban) ac aros yno o dan drefniant ynysu wedi'i drefnu am 10 diwrnod cyn teithio i Gymru. Golyga hyn na chaiff teithwyr o'r fath ddod i Gymru (heblaw am eithriadau cyfyngedig iawn) a bydd dod i Gymru yn groes i'r ddarpariaeth honno yn drosedd, gyda Hysbysiad Cosb Benodedig o £10,000.

Ar gyfer y rhai sy'n cyrraedd o "wledydd rhestr oren" roedd eithriadau sectoraidd yn berthnasol ar gyfer categorïau penodol o weithwyr lle nad oes rhaid iddynt hunanynysu. O 15 Chwefror ymlaen, cafodd y rhain eu gwneud yn fwy cyfyngol a daethant yn eithriadau sectoraidd sy'n golygu bod angen ynysu am 10 diwrnod ond y gall person adael am gyfnod cyfyngedig at ddibenion gwaith.

Ers hynny, mae sawl anghysondeb wedi'i nodi rhwng y cyfundrefnau rheoleiddio ar gyfer Cymru a Lloegr. Nod y Rheoliadau hyn yw delio â'r gwahaniaethau hynny er mwyn sicrhau bod cysondeb yn parhau. Yn ogystal, mae'r Rheoliadau hyn yn diwygio'r rhestr o ddigwyddiadau chwaraeon yn y Rheoliadau Teithio Rhyngwladol i gynnwys digwyddiadau y disgwylir eu cynnal yn y pedwar mis nesaf. Yn gryno:

- Diwygio rheoliad 14 o'r Rheoliadau Teithio Rhyngwladol i wneud darpariaeth ar gyfer amddiffyniad esgus rhesymol mewn perthynas â'r gofynion i ddarparu gwybodaeth am deithiwr (o dan reoliadau 4 a 5) a'r drosedd am ddarparu gwybodaeth anwir neu gamarweiniol mewn perthynas â'r gofynion hynny.
- Diwygio cynnwys gofynnol yr hysbysiad o ganlyniad prawf negatif a nodir ym mharagraff 2 o Atodlen 1A i'r Rheoliadau Teithio Rhyngwladol.
- Diwygiadau canlyniadol i Reoliadau Atebolrwydd Gweithredwyr 2021 yn sgil yr uchod.
- Rhoi diffiniad newydd ac ehangu cwmpas yr esemptiad ar gyfer criw awyren ym mharagraff 10 o Atodlen 2 i'r Rheoliadau Teithio Rhyngwladol, i gynnwys criw y mae'n ofynnol iddynt deithio i'r DU fel arall at ddibenion gwaith.
- Cywiro croesgyfeiriadau amrywiol a rhoi'r pŵer i gwnstabl i ofyn am dystiolaeth oddi wrth berson ei fod wedi archebu profion diwrnod 2 a diwrnod 8 sydd i'w cymryd ar ôl iddo gyrraedd Cymru ac wedi talu am y profion hynny.

- Rhoi'r pŵer i swyddogion mewnfudo i ddyroddi hysbysiad cosb benodedig am dorri rheoliad 12E o'r Rheoliadau Teithio Rhyngwladol (sy'n gwahardd teithwyr rhag cyrraedd Cymru o wlad 'rhestr goch').
- Diwygiadau technegol i'r Rheoliadau Teithio Rhyngwladol er mwyn cywiro croesgyfeiriadau amrywiol yn y testun Saesneg, ac i baragraff 5 o Atodlen 5 yn y testun Cymraeg, lle defnyddiwyd rhifau paragraff anghywir.
- Diwygiad technegol i reoliad 2 o Reoliadau Rhif 3 er mwyn cywiro cyfeiriad anghywir.

Fel y nodir uchod, caiff y Rheoliadau Teithio Rhyngwladol eu diwygio hefyd i ddiweddarau'r rhestr o ddigwyddiadau chwaraeon i gynnwys digwyddiadau y disgwylir eu cynnal yn y pedwar mis nesaf a dileu'r rhai sydd wedi bod.

Mae Gweinidogion Cymru o'r farn bod y diwygiadau hyn yn gymesur â'r hyn y maent yn ceisio ei gyflawni, sef ymateb i fygythiad difrifol ac uniongyrchol i iechyd y cyhoedd.

5. Ymgynghori

Oherwydd y bygythiad difrifol ac uniongyrchol sy'n deillio o'r coronafeirws a'r angen am ymateb iechyd y cyhoedd brys, ni chynhaliwyd unrhyw ymgynghoriad cyhoeddus mewn perthynas â'r Rheoliadau hyn.

6. Aseiad Effaith Rheoleiddiol

Ni chynhaliwyd unrhyw aseiad effaith rheoleiddiol mewn perthynas â'r Rheoliadau hyn oherwydd yr angen i'w rhoi ar waith ar fyrder i ymdrin â bygythiad difrifol ac uniongyrchol i iechyd y cyhoedd.